Expertgroep ToetsenPO

Format bij Beoordelingskader Eindtoetsen

IDnummer	**22.007**
Naam Toets	Route 8
Aanvrager	A-Vision
Beoordelaars	Gert Gelderblom Marian Bruggink Cees Glas (COTAN)
Datum beoordeling	September 2022
Datum toevoeging Expertgroep	17 oktober 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Algemene indruk van de Eindtoets 4
3.1 Onderwijskundige Inhoud 5
3.1.1 Validiteit toets 5
3.1.2 Handleiding 5
3.1.3 Gezamenlijk Anker 6
3.1.4 Taal 7
3.1.4.1 Lezen 7
Zakelijke teksten 7
Fictionele, narratieve en literaire teksten 8
3.1.4.2 Taalverzorging 8
3.1.4.3 Schrijven 9
Schrijven via indirecte meting 9
Schrijven via directe meting 10
3.1.4.4 Mondelinge taalvaardigheid 11
Mondelinge taalvaardigheid via indirecte meting 11
Gesprekken 11
Spreken 12
Mondelinge taalvaardigheid via directe meting 13
Gesprekken 13
Luisteren 14
Spreken 14
3.1.4.5 Begrippenlijst 15
3.1.5 Rekenen 16
3.1.5.1 Verdeling toetsopgaven over domeinen 16
3.1.5.2 Verdeling toetsopgaven over onderdelen 16
3.1.5.3 Opgaven met en zonder context 17
3.1.5.4 Gebruik kladpapier 17

3.1.5.5 Gebruik rekenmachine 17
3.1.5.6 Toetsopgaven op niveau 1S en 1F (S/F) 18
3.2 Organisatorische aspecten 20
3.2.1 Leerlingrapport 20
3.2.2 Leerlingen 21
3.2.3 Afname eindtoets 23
3.3 Psychometrische aspecten 24
3.3.1 Steekproef pretest 24
3.3.2 Toets-samenstelling n.a.v. pretest 25
3.3.3 Kwaliteit operationele eindtoets 25
3.3.4 Normering 26
3.4 Beveiligingsaspecten 28
3.4.1 Risicoanalyse en beveiligingsmaatregelen 28
3.4.2 Incidentenprotocol 28
3.5 Verzamelstaat 29

Algemene indruk van de Eindtoets

Route 8 is een didactische eindtoets die adaptief is opgebouwd en digitaal wordt afgenomen. De toets biedt een uitvoerige handleiding (incl verantwoording, berekeningen en normen, informatie over validiteit en betrouwbaarheid, etc.) en een testinstructie voor de testbegeleider.

De toets heeft veel onderdelen, waaronder leesvaardigheid, taalverzorging, begrippenlijst, woordenschat en dictee (optioneel). Over het algemeen zijn de teksten en items uit deze Eindtoets passend en correct en kan daarmee het niveau van de leerling op het gebied van deze onderdelen bepaald worden. Met name bij de onderdelen Lezen en Woordenschat heb ik echter nog relatief veel opmerkingen of vragen (zie bijlage). Naar mijn idee zou het de kwaliteit van de toets ten goede komen, wanneer de toetsaanbieder deze punten oppakt. De rekenitems zijn helder en van goede kwaliteit. Het geheel ziet er doordacht en verzorgd uit.

3.1 Onderwijskundige Inhoud

3.1.1 Validiteit toets

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
V1	Heeft de toetsaanbieder op enigerlei wijze inzichtelijk gemaakt hoe de toetsopgaven zijn gekoppeld aan de domeinen en de onderdelen (hiervoor kan gebruik gemaakt worden van Bijlage 1 (taal) en Bijlage 2 (rekenen). Een andere vorm (bijvoorbeeld d.m.v. toetsmatrijzen) is ook mogelijk)?	ja	De toetsaanbieder geeft in de codering van de items aan welk referentieniveau en aan welk kenmerk van de taakuitvoering of subdomein/vaardigheid het item gekoppeld is. In de bijlage van de handleiding staat aangegeven welke type teksten opgenomen zijn en van welk referentieniveau deze teksten zijn.
V2	Dragen de items in de toets bij aan de validiteit van de toets (hierbij gaat het om aspecten al relevantie, objectiviteit en efficiëntie van de items)?	ja	
Oordeel	Om als toets toegelaten te kunnen worden, dienen vraag V1 en V2 met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.2 Handleiding

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
H1	Is er een handleiding aanwezig met daarin een verantwoording van de gemaakte keuzes ten aanzien van de toetsinhoud, de afnamevorm, de cesuur, de psychometrische aspecten en de kwaliteitszorg itemconstructie van de toets?	ja	
Oordeel	Om als toets toegelaten te kunnen worden, dient vraag H1 met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.3 Gezamenlijk Anker

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
GA1	Worden de ankeritems voor de kalibratie van het gezamenlijke anker bij tenminste 1000 leerlingen in een high-stakes situatie afgenomen?	Ja	
GA2	Is bij de opname van de ankeritems rekening gehouden met de daarover gemaakte afspraken?	Ja	Behalve t.a.v. het randomiseren van antwoordalternatieven. Dat is niet toegestaan bij de ankeritems.
Oordeel	Om als toets toegelaten te kunnen worden, dienen vragen GA1 en GA2 met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.4 Taal

3.1.4.1 Lezen

Zakelijke teksten

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
L1.1	Lezen de leerlingen informatieve teksten en maken ze daar opdrachten bij?	ja	
L1.2	Lezen de leerlingen instructieve teksten en maken ze daar opdrachten bij?	ja	
L1.3	Lezen de leerlingen betogende teksten en maken ze daar opdrachten bij?	ja	
L2	Voldoen de teksten die de leerlingen lezen aan de tekstkenmerken zoals beschreven in het Referentiekader?	ja	
L3.1	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering techniek en woordenschat getoetst?	ja	
L3.2	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering begrijpen getoetst?	ja	
L3.3	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering interpreteren getoetst?	ja	
L3.4	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering samenvatten getoetst?	ja	
L3.5	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering opzoeken getoetst?	ja	
L3.6	Worden in de toets de verschillende kenmerken van de taakuitvoering evenwichtig getoetst binnen het subdomein zakelijke teksten?	ja	
Oordeel	Om voor dit subdomein een voldoende te kunnen krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** Van L1.1 tot en met L1.3 dienen tenminste twee van de drie vragen met **JA** te worden beantwoord (taak minimaal één keer aanwezig). 2. Tekstkenmerken**:** vraag L2 dient met **JA** te worden beantwoord. 3. Kenmerken van de taakuitvoering: alle vragen (L3.1 tot en met L3.6) dienen met **JA** te worden beantwoord.	**Voldoende**	

Fictionele, narratieve en literaire teksten

L4	Lezen de leerlingen fictionele, narratieve en literaire teksten en maken ze daar opdrachten bij?	ja	
L5	Voldoen de teksten die de leerlingen lezen aan de tekstkenmerken zoals beschreven in het Referentiekader?	ja	
L6.1	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering begrijpen getoetst?	ja	
L6.2	Wordt in de toets als kenmerk van de taakuitvoering interpreteren getoetst?	ja	
L6.3	Worden in de toets de verschillende kenmerken van de taakuitvoering evenwichtig getoetst binnen het subdomein fictionele, narratieve en literaire teksten?	ja	
Oordeel	Om voor dit subdomein een voldoende te kunnen krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** L4 met **JA** te worden beantwoord (eveneens taak minimaal één keer aanwezig). 2. Tekstkenmerken**:** vraag L5 dient met **JA** te worden beantwoord. 3. Kenmerken van de taakuitvoering: alle vragen (L6.1 tot en met L6.3) dienen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.4.2 Taalverzorging

Code	Vragen	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
T1.1	Worden de leerlingen getoetst op verschillende categorieën van spellingsproblemen en - regels?	ja	De deeltoets dictee is optioneel.
T1.2	Worden de leerlingen getoetst op regels voor lettergreepgrenzen?	ja	
T1.3	Worden de leerlingen getoetst op regels voor woordgrenzen?	ja	
T1.4	Worden de leerlingen getoetst op morfologische spelling?	ja	
T1.5	Worden de leerlingen getoetst op regels voor werkwoordspelling?	ja	
T1.6	Worden de leerlingen getoetst op overige regels?	ja	
T1.7	Worden de leerlingen getoetst op leestekens?	ja	
T1.8	Is er een evenwichtige verdeling tussen opgaven rond niet-werkwoordspelling, werkwoordspelling en interpunctie (dit zal moeten blijken uit de inhoudelijke verantwoording)?	ja	
Oordeel	Om voor dit subdomein een voldoende te kunnen krijgen, dienen alle vragen (T1.1 tot en met T1.8) met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.4.3 Schrijven

Schrijven via indirecte meting

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
S1.1	Lezen de leerlingen tekstsoorten uit de schrijftakencategorie Correspondentie (om te reviseren of te beoordelen)?	n.v.t.	
S1.2	Lezen de leerlingen tekstsoorten uit de schrijftakencategorie Formulieren, berichten, advertenties, aantekeningen (om te reviseren of te beoordelen)?	n.v.t.	
S1.3	Lezen de leerlingen tekstsoorten uit de schrijftakencategorie Verslagen, werkstukken, samenvattingen, artikelen (om te reviseren of te beoordelen)?	n.v.t.	
S2.1	Maken leerlingen opgaven waarin ze teksten reviseren of beoordelen op het aspect samenhang?	n.v.t.	
S2.2	Maken leerlingen opgaven waarin ze teksten reviseren of beoordelen op het aspect afstemming op doel?	n.v.t.	
S2.3	Maken leerlingen opgaven waarin ze teksten reviseren of beoordelen op het aspect afstemming op publiek?	n.v.t.	
S2.4	Maken leerlingen opgaven waarin ze teksten reviseren of beoordelen op het aspect woordgebruik en woordenschat?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor dit domein een voldoende te kunnen krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken: Van S1.1 tot en met S1.3 dienen tenminste twee van de drie vragen met JA te worden beantwoord (taak minimaal één keer aanwezig). 2. Kenmerken van de taakuitvoering: de vragen S2.1 tot en met S2.4 dienen alle met JA te worden beantwoord.	**n.v.t**.	

Schrijven via directe meting

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
S3.1	Schrijven de leerlingen een tekst uit de schrijftakencategorie *Correspondentie?*	n.v.t.	
S3.2	Schrijven de leerlingen een tekst uit de schrijftakencategorie *Formulieren, berichten, advertenties, aantekeningen?*	n.v.t.	
S3.3	Schrijven de leerlingen een tekst uit de schrijftakencategorie *Verslagen, werkstukken, samenvattingen, artikelen?*	n.v.t.	
S4.1	Worden de teksten die de leerlingen schrijven beoordeeld op het aspect samenhang?	n.v.t.	
S4.2	Worden de teksten die de leerlingen schrijven beoordeeld op het aspect afstemming op doel?	n.v.t.	
S4.3	Worden de teksten die de leerlingen schrijven beoordeeld op het aspect afstemming op publiek?	n.v.t.	
S4.4	Worden de teksten die de leerlingen schrijven beoordeeld op het aspect woordgebruik en woordenschat?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor dit domein een voldoende te kunnen krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** De vragen S3.1 tot en met S3.3. dienen alle met **JA** te worden beantwoord (minimaal 1 taak per categorie). 2. Kenmerken van de taakuitvoering: de vragen S4.1 tot en met S4.4 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

3.1.4.4 Mondelinge taalvaardigheid

Mondelinge taalvaardigheid via indirecte meting

Gesprekken

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
M1.1	Beoordelen de leerlingen gesprekken uit de takencategorie *discussie en overleg*?	n.v.t.	
M1.2	Beoordelen de leerlingen gesprekken uit de takencategorie *informatie uitwisselen*?	n.v.t.	
M2.1	Maken leerlingen opgaven waarin ze gesprekken beoordelen op het aspect *beurten nemen en bijdragen aan samenhang*?	n.v.t.	
M2.2	Maken leerlingen opgaven waarin ze gesprekken beoordelen op het aspect *afstemming op doel*?	n.v.t.	
M2.3	Maken leerlingen opgaven waarin ze gesprekken beoordelen op het aspect *afstemming op de gesprekspartners*?	n.v.t.	
M2.4	Maken leerlingen opgaven waarin ze gesprekken beoordelen op het aspect *woordgebruik en woordenschat*?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor het domein Mondeling – Indirect subdomein Gesprekken een voldoende te krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** Van de vragen M1.1 en M1.2 dient een van de twee vragen met **JA** te worden beantwoord (taak minimaal één keer aanwezig) 2. Kenmerken van de taakuitvoering: de vragen M2.1 tot en met M2.4 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

Spreken

M3	Beoordelen de leerlingen een monoloog?	n.v.t.	
M4.1	Maken leerlingen opgaven waarin ze een monoloog beoordelen op het aspect *samenhang*?	n.v.t.	
M4.2	Maken leerlingen opgaven waarin ze een monoloog beoordelen op het aspect *afstemming op doel*?	n.v.t.	
M4.3	Maken leerlingen opgaven waarin ze een monoloog beoordelen op het aspect *afstemming op publiek*?	n.v.t.	
M4.4	Maken leerlingen opgaven waarin ze een monoloog beoordelen op het aspect *woordgebruik en woordenschat*?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor het domein Mondeling – Indirect subdomein Spreken een voldoende te krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken: De vraag M3 dient met **JA** te worden beantwoord. 2. Kenmerken van de taakuitvoering: de vragen M4.1 tot en met M4.4 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

Mondelinge taalvaardigheid via directe meting

Gesprekken

Code	Vragen	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
M5.1	Nemen de leerlingen deel aan gesprekken uit de takencategorie *discussie en overleg*?	n.v.t.	
M5.2	Nemen de leerlingen deel aan gesprekken uit de takencategorie *informatie uitwisselen*?	n.v.t.	
M6.1	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *beurten nemen en bijdragen aan samenhang*?	n.v.t.	
M6.2	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *afstemming op doel*?	n.v.t.	
M6.3	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *afstemming op gesprekspartners*?	n.v.t.	
M6.4	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *woordgebruik en woordenschat*?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor het domein Mondeling – Direct subdomein Gesprekken een voldoende te krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken: Van de vragen M5.1 en M5.2 dient een van de twee vragen met **JA** te worden beantwoord (taak minimaal één keer aanwezig) 2. Kenmerken van de taakuitvoering: De vragen M6.1 tot en met M6.4 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

Luisteren

Code	Vragen	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
M7.1	Luisteren de leerlingen naar instructies?	n.v.t.	
M7.2	Luisteren de leerlingen als lid van een live publiek?	n.v.t.	
M7.3	Luisteren de leerlingen naar radio en televisie en naar gesproken tekst op internet?	n.v.t.	
M8.1	Wordt tijdens het luisteren getoetst of de leerlingen de luistertekst kunnen begrijpen?	n.v.t.	
M8.2	Wordt tijdens het luisteren getoetst of de leerlingen de luistertekst kunnen interpreteren?	n.v.t.	
M8.3	Wordt tijdens het luisteren getoetst of de leerlingen de luistertekst kunnen samenvatten?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor het domein Mondeling – Direct subdomein Luisteren een voldoende te krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** Van de vragen M7.1 tot en met M7.3 dienen twee van de drie vragen met **JA** te worden beantwoord (taak minimaal één keer aanwezig). 2. Kenmerken van de taakuitvoering: De vragen M8.1 tot en met M8.3 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

Spreken

Code	Vragen	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
M9	Houden de leerlingen een monoloog?	n.v.t.	
M10.1	Wordt de monoloog die leerlingen houden beoordeeld op het aspect *samenhang*?	n.v.t.	
M10.2	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *afstemming op doel*?	n.v.t.	
M10.3	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *afstemming op publiek*?	n.v.t.	
M10.4	Worden de gesprekken die leerlingen voeren beoordeeld op het aspect *woordgebruik en woordenschat*?	n.v.t.	
Oordeel	Om voor het domein Mondeling – Direct subdomein Spreken een voldoende te krijgen, gelden de volgende beslisregels: 1. Taken**:** Vraag M9 dient met **JA** te worden beantwoord. 2. Kenmerken van de taakuitvoering: De vragen M10.1 tot en met M10.4 dienen alle met **JA** te worden beantwoord.	**n.v.t.**	

3.1.4.5 Begrippenlijst

Code	Vragen	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
B1	Worden de leerlingen getoetst met opgaven die betrekking hebben op de begrippenlijst?	ja	
Oordeel	Om voor het subdomein begrippenlijst een voldoende te kunnen krijgen, dient vraag B1 met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5 Rekenen

3.1.5.1 Verdeling toetsopgaven over domeinen

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
D.G	Ligt het percentage toetsopgaven uit het domein Getallen tussen de 30% en 40%?	Ja	
D.Vh	Ligt het percentage toetsopgaven uit het domein Verhoudingen tussen de 20% en 30%?	Ja	
D.M/mk	Ligt het percentage toetsopgaven uit het domein uit het domein Meten & meetkunde tussen de 20% en 30%?	Ja	
D.Vb	Ligt het percentage toetsopgaven uit het domein Verbanden tussen de 15% en 20%?	Ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met JA te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5.2 Verdeling toetsopgaven over onderdelen

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
O.D	Is iedere opgave onder één onderdeel geplaatst?	Ja	
O.B	Is het percentage toetsopgaven uit onderdeel B ten minste 20 procent?	Ja	
O.C	Is het percentage toetsopgaven uit onderdeel C ten minste 30 procent?	Ja	
O.BC	Is het percentage toetsopgaven uit onderdeel C hoger dan het percentage toetsopgaven uit onderdeel B?	Ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5.3 Opgaven met en zonder context

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
C1	Bevat de toets voor het domein Getallen ten minste 30 procent contextopgaven?	Ja	
C2	Bevat de toets voor het domein Getallen ten minste 20 procent contextloze opgaven?	Ja	
C3	Bevat de toets voor het domein Verhoudingen ten minste 30 procent contextopgaven?	Ja	
C4	Bevat de toets voor het domein Verhoudingen ten minste 20 procent contextloze opgaven?	Ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5.4 Gebruik kladpapier

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
K1	Mogen de leerlingen bij ten minste 80 procent van de toetsopgaven kladpapier gebruiken?	Ja	In de handleiding wordt op pag 195 het volgende geschreven: "Leerlingen mogen bij alle onderdelen kladpapier gebruiken."
K2	Wordt in de handleiding voor leraren aangegeven dat zij leerlingen nadrukkelijk wijzen op het toegestane gebruik van kladpapier?	Ja	In de informatiebrief voor leerlingen (die tevens in de handleiding, p. 402, is opgenomen) worden leerlingen erop gewezen dat het gebruik van kladpapier bij alle onderdelen is toegestaan.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen beide vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5.5 Gebruik rekenmachine

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
R1	Mogen de leerlingen bij 0% tot maximaal 20% van de toetsopgaven de rekenmachine gebruiken?	ja	De handleiding geeft aan dat er in het geheel geen rekenmachine mag worden gebruikt tijdens het maken van de toets.

			Op pag. 29 wordt daarover het volgende geschreven: "In de referentiekaders omtrent de eindtoetsen is vastgelegd dat maximaal 20% van de opgaven met een rekenmachine mogen worden gemaakt. Dit is echter lastig te bewerkstelligen bij ROUTE 8. Zo krijgt niet iedere leerling dezelfde toets voorgelegd, wat het lastig maakt om bij te houden bij welke opgaven wel en bij welke opgaven geen rekenmachine mogen worden ingezet. Dit kan er gemakkelijk in resulteren dat leerlingen meer dan 20% van de opgaven met een rekenmachine zouden kunnen gaan maken, aangezien het voor een leraar ook ondoenlijk is dit te controleren. Er is daarom besloten dat alle opgaven in ROUTE 8 zonder rekenmachine dienen te worden beantwoord. Dit brengt een volgend probleem met zich mee. Aangezien de toets digitaal wordt afgenomen en de meeste laptops en PC's standaard een rekenmachine geïnstalleerd hebben, is het mogelijk dat leerlingen deze openen tijdens de toets. Hiervoor is ingebouwd dat leraren in het overzichtsscherm kunnen zien wanneer een leerling iets anders dan ROUTE 8 open heeft staan, er verschijnt dan een rode balk achter de naam van de leerling. Daarnaast wordt gewerkt aan een manier waarop het in zijn geheel niet meer mogelijk is andere programma's dan ROUTE 8 open te hebben bij de afname van de toets."
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dient deze vraag met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.1.5.6 Toetsopgaven op niveau 1S en 1F (S/F)

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
S/F1	Zijn de opgaven van de toets breed samengesteld qua moeilijkheid?	ja	De handleiding schrijft daarover op pag. 48 het volgende:

			"ROUTE 8 maakt gebruik van deze computer adaptieve methode voor het bepalen van het vaardigheidsniveau van de leerling. Adaptief toetsen is een vrij nieuwe vorm van toetsen. Bij een adaptieve toets is de moeilijkheidsgraad van elke vraag bekend. In een adaptieve routine biedt de computer eerst een vraag aan met een gemiddelde moeilijkheidsgraad. Afhankelijk van het antwoord (goed of fout) wordt door de adaptieve routine een volgende vraag geselecteerd. Op de achtergrond wordt door de computer de vaardigheid van de leerling geschat en de informatiewaarde van de nog niet beantwoorde vragen berekend. Na deze berekeningen wordt de vraag met de hoogste informatiewaarde geselecteerd. Op basis van de goede en foute antwoorden, schat de computer na elke beantwoorde vraag het niveau van de leerling en selecteert vragen die hier wat betreft de moeilijkheidsgraad het best bij passen. Dit proces gaat door totdat de computer geen vragen meer heeft om het niveau met een hogere betrouwbaarheid te voorspellen. Het aanbieden van vragen stopt dan."
S/F2	Bevat de toets ten minste de inhouden van 1F en 1S?	ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen beide vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.2 Organisatorische aspecten

3.2.1 Leerlingrapport

Code	***Vragen***	***Mogelijke antwoorden / oordelen***	***eventuele toelichting***
LR1	Stelt de toetsaanbieder voor elke individuele leerling een leerlingrapport op?	ja	
LR2	Bevat het leerlingrapport het resultaat?	ja	De resultaten van de domeinen taal en rekenen worden per deeltoets en als totaalscore weergegeven. Het optionele onderdeel dictee telt niet meer mee in de eindscore en het advies voor het voortgezet onderwijs. De score op dit onderdeel wordt wel teruggekoppeld aan de scholen.
LR3	Geeft het leerlingrapport een advies omtrent het te volgen vervolgonderwijs conform de afspraken met OCW?	ja	
LR4.1	Geeft het leerlingrapport aan welk eindniveau de leerling heeft behaald (1F en 2F) voor taalverzorging?	ja	
LR4.2	Geeft het leerlingrapport aan welk eindniveau de leerling heeft behaald (1F en 2F) voor lezen?	ja	
LR4.3	Geeft het leerlingrapport aan welk eindniveau de leerling heeft behaald (1F en 1S) voor rekenen?	ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.2.2 Leerlingen

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
LL1	Kunnen alle leerlingen, ook met specifieke ondersteuningsbehoeften (de leerlingen die onder de uitzonderingsgronden vallen daargelaten), deelnemen aan de toets?	ja	Met een aantal aanpassingen kunnen de meeste leerlingen de toets maken.
A	Wordt op enigerlei wijze[7] voorzien in een aangepaste afname voor leerlingen met dyslexie?	ja	Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van de voorleesfunctie.
B	Wordt op enigerlei wijze[7] voorzien in een aangepaste afname voor leerlingen met een visuele beperking (slechtzienden[1])?	Ja, er wordt verwezen naar de Centrale Eindtoets	De toetsaanbieder geeft aan dat ROUTE 8 niet kan worden aangeboden in braille voor leerlingen met een visuele beperking. De toetsaanbieder geeft aan dat leerlingen die vanwege een beperking niet kunnen deelnemen aan ROUTE 8, de aangepaste versie van de Centrale Eindtoets dienen te maken.
C	Wordt op enigerlei wijze[7] voorzien in een aangepaste afname voor leerlingen met een auditieve beperking?	ja	Vanaf afnamejaar 2022 is het mogelijk om de instructies te bekijken in gebarentaal. Vanaf afnamejaar 2022 is er een nieuwe functionaliteit voor dove- en slechthorende leerlingen beschikbaar. Bij alle onderdelen zijn de instructies voorzien van Nederlands met Gebaren (NmG). Ook alle vragen van het onderdeel functioneren zijn voorzien van NmG. Het is de bedoeling dat de toets de komende jaren steeds meer toegankelijk wordt gemaakt voor dove- en slechthorende leerlingen.
D	Wordt op enigerlei wijze[7] voorzien in een aangepaste afname voor leerlingen met cognitief zwakke leerling (vermoedelijke uitstroom naar praktijkonderwijs of VSO)?	ja	De toets is adaptief en daarmee ook voor cognitief zwakke leerlingen geschikt.
E	Wordt in de handleiding beschreven dat en hoe de school kan komen tot een adequate aanpassing in overleg met de aanbieder als het aanbod van toetsen en de aanpassingen bij de afname bij een beperking (of bijvoorbeeld meervoudige beperkingen) niet leiden tot een adequate aanpassing? [7]	ja	Voor leerlingen die vanwege een beperking niet kunnen deelnemen aan ROUTE 8, zoekt de toetsaanbieder samen met de school naar een oplossing. Dit houdt concreet in dat deze leerlingen

[1] Blinde leerlingen kunnen indien nodig gebruik maken van de braille versie van de centrale eindtoets.

			de aangepaste versie van de Centrale Eindtoets maken.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dient tenminste vraag LL1 met **JA** te worden beantwoord. Vragen A tot en met E vormen een checklist voor de onderwijsinhoudelijke experts, zodat zij LL1 kunnen beantwoorden.	**voldoende**	

3.2.3 Afname eindtoets

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
A1	Is het eerste afnamemoment voorzien in het tijdvak 15 april – 15 mei?	ja	Hier wordt op p. 195 van de Handleiding informatie over gegeven.
A2	Is er een mogelijkheid voor een tweede afnamemoment (voor leerlingen die de eerste afname zijn verhinderd)?	ja	
A3.1	Staat in het TR/de handleiding vermeld hoe de directeur de leerlingen voor de toets moet aanmelden?	ja	
A3.2	Staat in het TR/de handleiding vermeld welke hulpmiddelen leerlingen mogen gebruiken?	ja	
A3.3	Worden in het TR/de handleiding de voorwaarden aan de (wijze van) geheimhouding van de toetsopgaven door de schooldirecteur beschreven?	ja	
A3.4	Wordt in het TR/de handleiding de geheimhouding van de toetsopgaven door de toetsaanbieder geregeld?	ja	
A3.5	Worden in het TR/de handleiding de voorwaarden aan de (wijze van) openbaarmaking van de toetsopgaven door de toetsaanbieder beschreven?	ja	
A3.6	Worden in het TR/de handleiding de voorwaarden aan de (wijze van) waarop toezicht op de leerlingen wordt gehouden beschreven?	ja	
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.3 Psychometrische aspecten

3.3.1 Steekproef pretest

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
N1.1	Is de steekproef groot genoeg en representatief voor de relevante populatie?	ja	De steekproefaantallen zijn groot genoeg. Voor de nieuwe versie voor 2023 is in Tabel 5.12 te zien dat er voor de nieuwe toegevoegde opgaven 7630 leerlingen in de pretest zaten. Er waren 5 pakketten met items, met groepsgrootten variërend van 863 tot 1859 leerlingen. Volgens de COTAN normen zijn deze aantallen voldoende voor het schatten het 1PLM en het 2PLM. Aan de Phi-coëfficiënten in Tabel 5.12 is te zien dat de steekproef goed past bij de meest relevante populatie, c.q. de afname populatie van de Route8 eindtoets. Een uitzondering is de steekproef van SBO leerlingen, maar dit is niet essentieel omdat de voorlopige kalibratie (pretest) en definitieve kalibratie (afname) op de BO leerlingen plaatsvindt. Een minder relevante is de landelijke populatie. Ook t.o.v. deze populatie is de steekproef behoorlijk adequaat. Wel valt op dat Route8 over de jaren oververtegenwoordigd is in het Zuiden van het land. Op zich is dit uiteraard geen probleem. Het patroon van de representativiteit van de steekproef is constant over de jaren heen, dus de pretest van de itembank als geheel is adequaat. p.s. In Tabel 5.10 staat voor de Phi-coëfficiënt voor Regio het getal 0,002. Ik neem aan dat dit een typefout is.
N1.2	Is het dataverzamelingsdesign van de pretest adequaat?	ja	Voor de pretest van 2013 zijn er vijf itempakketten random over de deelnemende leerlingen verdeeld, dus het design is eenvoudig maar adequaat. In voorgaande jaren werd een vergelijkbare strategie gebruikt.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.3.2 Toets-samenstelling n.a.v. pretest

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
N2.1	Bestaat een niet-adaptieve toets of een multi-stage toets uit 100% nieuwe opgaven (d.w.z. opgaven die niet eerder zijn opgenomen in de eindtoets, met uitzondering van de items van het gezamenlijk anker) voor zowel taal als rekenen? Is de itembank van een CAT tussen de 20% en 30% ververst?	ja	Ja, in alle jaren werden voldoende items ververst. Bijvoorbeeld voor 2020 zijn de ververste aantallen te zien in de tabellen 5.6 en 5.8. Vergelijkbare informatie voor 2022 en 2023 is te vinden in de tabellen 5.11 en 5.13.
N2.2 (adaptieve toets)	Is er sprake van de adequate verversingsstrategie a. … voor niet geselecteerde items? b. … voor items met discrepanties in parameters in het kalibratiedesign en de operationele fase? c. … voor items die uitgelekt lijken? … voor items die over jaargangen heen anders functioneren?	ja ja ja ja	Ja, alle criteria hiervoor werden gebruikt. De criteria voor verwijdering zijn te vinden op bladzijde 67, de criteria voor het toelaten van nieuwe items op bladzijde 89.
N2.3	Is de geschatte globale betrouwbaarheid van de eindtoets en de geschatte lokale betrouwbaarheid bij de verwachte cesuren voor referentieniveaus en toetsadviezen voldoende?	ja	Ja, Tabel 6.19 op blz. 114 geeft de relevante informatie over de lokale betrouwbaarheid, en de waarden zijn voldoende.
N2.4	Is de kwaliteit van de items in termen van hun lokale betrouwbaarheid bij de verwachte cesuren voor referentieniveaus en toetsadviezen voldoende?	ja	Zowel voor de pretest als voor de operationele afname is deze informatie niet expliciet gegeven. Omdat het 1PLM gebruikt is, is de afstand tot de cesuren al informatief voor de meetkwaliteit van de items. Itemparameters zijn gegeven in Bijlage 9. Voor het 2PLM zijn t.z.t. uiteraard informatiewaarden nodig. Overigens is er sprake van een CAT, en de itemparameters (Bijlage 9) zijn goed over het hele vaardigheidsbereik gespreid. Daarom is de kwaliteit van de items als voldoende te beoordelen.
N2.5	Past het gebruikte psychometrische model voldoende, onder andere m.b.t. item-fit en differential item functioning m.b.t. beschikbare achtergrondinformatie zoals geslacht.	ja	In bijlage 2 zijn modeltesten voor de item-fit gegeven. Er is te zien dat er getoetst is met 6 niveaugroepen. Dit heeft een positief effect op de power van de toetsen. De bijlagen 10, 11 en 12

			geven de uitkomsten van DIF toetsen voor geslacht, device en urbanisatie. De uitkomsten geven geen reden tot zorg.
N2.6	Klassieke adaptieve toets: Is de itemselectiestrategie adequaat; Multistage test: is de routing-strategie adequaat.	ja	De itemselectieprocedure is adequaat voor het gebruikte 1PL model.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.3.3 Kwaliteit operationele eindtoets

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
N3.1	Was de globale betrouwbaarheid van de eindtoets en de lokale betrouwbaarheid bij de cesuren voor referentieniveaus en toetsadviezen voldoende?	ja	Tabel 7.9 geeft de betrouwbaarheid rond de plek van de cesuren over de jaren, en de tabellen 7.10 tot en met 7.13 geven de lokale standaardmeetfout rond de referentiecesuren over de cesuren. Tabel 8.1. geeft informatie over de globale betrouwbaarheid. De globale betrouwbaarheid van de eindtoets als geheel is uitstekend. Hetzelfde geldt voor Taal en Rekenen gesommeerd over alle deelonderwerpen.
N3.2	Was de kwaliteit van de items in termen van hun lokale betrouwbaarheid bij de cesuren voor referentieniveaus en toetsadviezen voldoende?	ja	Zowel voor de pretest als voor de operationele afname is deze informatie niet expliciet gegeven. Omdat het 1PLM gebruikt is, is de afstand tot de cesuren al informatief voor de meetkwaliteit van de items. Itemparameters zijn gegeven in Bijlage 9. Voor het 2PLM zijn t.z.t. uiteraard wel informatiewaarden nodig. Overigens is er sprake van een CAT, en de itemparameters (Bijlage 9) zijn goed over het hele vaardigheidsbereik gespreid. Daarom is de kwaliteit van de items als voldoende te beoordelen.
N3.3	Paste het gebruikte psychometrische model voldoende, onder andere m.b.t. item-fit en differential item functioning bij de beschikbare achtergrondinformatie zoals geslacht.	ja	In bijlage 2 zijn modeltesten voor de item-fit gegeven. Er is te zien dat er getoetst is met 6 niveaugroepen. Dit heeft een positief effect op de power van de toetsen. De bijlagen 10, 11 en 12 geven de uitkomsten van DIF toetsen voor

			geslacht, device en urbanisatie. De uitkomsten geven geen reden tot zorg.
N3.4	Waren de schattingen van de pretest m.b.t. itemparameters, toets-eigenschappen (percentages in referentie- en toetscategorieën) en populatiekenmerken (vaardigheidsniveau) adequaat?	ja	De Parameters van de pretest en operationele eindtoets en de bijbehorende DIF analyses zijn beschikbaar in een Excel bestand dat te downloaden is via www.routewijs.nl. De gerapporteerde waarden geven geen aanleiding tot zorg.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.3.4 Normering

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden / oordelen*	*eventuele toelichting*
N4	Wordt er informatie verstrekt waaruit blijkt dat de adviezen van de Expertgroep ten aanzien van de normering van de referentieniveaus, zijn opgevolgd?	ja	De informatie is niet expliciet verstrekt in de handleiding, maar de samenwerking tussen A-Vision, SCC en de EPO tijdens het normeringsproces in 2022 was uitstekend.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dient deze vraag met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.4 Beveiligingsaspecten

3.4.1 Risicoanalyse en beveiligingsmaatregelen

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden*	
RB1	Wordt de risicoanalyse weergegeven die is gemaakt voor alle fasen van het toetsproces in het kader van beveiligingsrisico's?	ja	11.4.2
RB2	Zijn specifieke en relevante beheersmaatregelen geformuleerd voor situaties met een middelmatig of hoog risico?	ja	11.4.2
RB3	Zijn de beheersmaatregelen die de toetsleider moet ondernemen helder omschreven?	ja	11.4.2 staat het ook voldoende in de handleiding leerkracht?
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dienen alle vragen met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.4.2 Incidentenprotocol

Code	*Vragen*	*Mogelijke antwoorden*	
Ip1	Wordt het incidentenprotocol weergegeven? En is dit incidentenprotocol zodanig opgesteld dat het door alle mogelijke gebruikers te begrijpen en uitvoerbaar is?	ja	11.4.3.
Oordeel	Om dit thema met een voldoende te kunnen afsluiten, dient de vraag met **JA** te worden beantwoord.	**voldoende**	

3.5 Verzamelstaat

Thema's	*Mogelijke oordelen*
Onderwijskundige inhoud	
Validiteit toets	voldoende
Handleiding	voldoende
Gezamenlijk Anker	voldoende
Taal	
Lezen	voldoende
Taalverzorging	voldoende
Rekenen	
Verdeling toetsopgaven over domeinen	voldoende
Verdeling toetsopgaven over onderdelen	voldoende
Opgaven met en zonder context	voldoende
Gebruik kladpapier	voldoende
Gebruik rekenmachine	voldoende
Niveaus S en F	voldoende
Organisatorische aspecten	
Leerlingrapport	voldoende
Leerlingen	voldoende
Afname eindtoets	voldoende
Psychometrische aspecten	
Steekproef pretest	voldoende
Toets-samenstelling n.a.v. pretest	voldoende
Kwaliteit operationele eindtoets	voldoende
Normering	voldoende
Beveiligingsaspecten	
Risicoanalyse en Beheersmaatregelen	voldoende
Incidentenprotocol	voldoende

Zoals eerder vermeld dienen ook aan de gestelde eisen betreffende de overige taaldomeinen te worden voldaan wanneer het schooladvies wordt gebaseerd op meer dan de domeinen lezen en taalverzorging. In dat geval geldt ook onderstaand schema.

Thema's	*Mogelijke oordelen*
Inhoud	
Taal	
Schrijven	n.v.t.
Mondelinge taalverzorging	n.v.t.
Begrippenlijst	voldoende